

Zadání na 3. seminář z mezinárodního práva veřejného
Obecná část
Odpovědnost státu za chování jednotlivce

Situace: Adolf Eichmann (1906-1962) ve své funkci vedoucího referátu Gestapa pro židovskou otázku sehrál hlavní roli při zatýkání, deportaci a vyvraždění téměř šesti miliónů Židů. Na konferenci ve Wannesee 20.ledna 1942 dostal na starost "konečné řešení židovské otázky." Eichmann podporoval zavedení plynových komor, které považoval za účinnější než hromadné popravy. Koncem války dokázal proklouznout spojeneckými liniemi a uprchl. Od května 1945 nikdo netušil, kde se ukrývá. Žádná vláda ani žádná mezinárodní instituce po něm nepátrala, aby ho předala do rukou spravedlnosti, ačkoli byl označen za válečného zločince. V roce 1957 izraelské tajné služby získaly informace o možném pobytu Eichmanna v Argentině. Přísně tajná akce týmu izraelské tajné služby – Mosadu, který vedl Ister Harel začala. Členové komanda pracovali bez oficiálního krytí izraelskou stranou na odhalení Eichmanna, který se v Argentině skrýval pod příjmením Klement. Posléze ho tajně unesli a propašovali z Argentiny do Izraele, kde ho předali soudním orgánům. Žádná ze zainteresovaných zemí (oba německé státy, státy, na jejichž území byly činy genocidy páčány a ni státy, jejímiž občany byly oběti) neprotestovala proti jurisdikci jeruzalémského soudu. Eichmann byl obžalován z genocidy a válečných zločinů proti lidskosti před zvláštním soudem v Jeruzalémě. Dne 2. prosince byl Eichmann odsouzen k trestu smrti oběšením. Poté co byla zamítnuta všechna odvolání byl Eichmann 31. května 1962 popraven. Byla to jediná poprava v dějinách státu Izrael.

Otázky:

1. Je chování členů tajného komanda přičitatelné státu Izrael z hlediska mezinárodněprávní odpovědnosti?
2. Jednal Mosad jako orgán státu Izrael ?
3. Jednalo tajné komando jako orgán *de facto* státu Izrael?
4. Za jakých okolností je stát odpovědný za jednání soukromých osob?
5. Jak bude stát odpovídat za jednání osoby v postavení veřejného činitele jednajícího *ultra vires*?

Povinná literatura:

1. Malenovský, J., *Mezinárodní právo veřejné, jeho obecná část a poměr k vnitrostátnímu právu, zvláště k právu českému*, 4. vyd., MU – nakl. Doplněk, Brno, 2004, str. 272 - 300
2. Čepelka, Č., Šturma P., *Mezinárodní právo veřejné*, Eurolex Bohemia, Praha 2003, str. 553 – 566